

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobce: V.T.N.,* narozený ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, nyní pobytem Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, Tř. Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, *zastoupeného: Mgr. Dalibor Lípa,* advokát, se sídlem Vyšehradská 702/12, 360 01 Karlovy Vary, *proti žalovanému: Ministerstvo vnitra,* se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, v řízení o žalobě ze dne 8.1.2018 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2.1.2018 č.j. OAM-169/LE-LE05-LE24-2017,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Ustanovenému zástupci advokátu Mgr. Daliboru Lípovi se p ř i z n á v á odměna ve výši 9.215,- Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na účet č. 2114607141/2700, vedený u UniCredit Bank.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce včasnou žalobou ze dne 8.1.2018 napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 2.1.2018 č.j. OAM-169/LE-LE05-LE24-2017, jímž bylo o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., *o azylu*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *zákon o azylu*) neuděluje. Žalobce se domníval, že žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *s.ř.*), to vše v souvislosti s § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Současně požádal o

ustanovení právního zástupce, za jehož pomoci bude žaloba doplněna. Závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému. (*Přílohou žaloby byla kopie napadeného rozhodnutí.*)

Pravomocným usnesením ze dne 19.1.2018 č.j. 60 Az 2/2018-15 byl žalobci zástupcem ustanoven Mgr. Dalibor Lípa, advokát, a poté *usnesením ze dne 1.2.2018 č.j. 60 Az 2/2018-18* soud žalobce vyzval k odstranění vad podané žaloby ze dne 8.1.2018.

V doplnění žaloby dne 5.2.2018 žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí bylo nezákonné, neboť nevycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nebylo v rozporu s § 68 odst. 3 s.ř. náležitě odůvodněno, a proto bylo také nepřezkoumatelné.

Žalobce namítal zcela nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu a neodůvodnění závěrů správního orgánu, a zejména posouzení udělení azylu humanitárního a doplňkové ochrany. Správní orgán prakticky vůbec nezohlednil shromážděné podklady a tyto nevázal k aktuální situaci žalobce, kdy zejména stran úvahy o humanitárním azylu a doplňkové ochraně bylo rozhodnutí nekoherentní. Správní orgán dle názoru žalobce zlehčoval informace uvedené v rámci pohovoru.

Žalovaný naprosto nedostatečně odůvodnil neexistující důvod humanitárního azylu a žalobci nebylo zřejmé, proč nebylo možné spatřovat důvod hodný zvláštního zřetele v tom, že má na území Vietnamu zásadní existenční problémy, kdy mu navíc hrozí pronásledování. Žalobce se z důvodů uvedených v rámci pohovoru není schopen na území Vietnamu uživit, a tedy ani přežít. Naopak na území České republiky (dále jen **ČR**) podnikal a byl schopen si zde zajistit obživu. Případný nucený přesun na území Vietnamu by znamenal nejen nebezpečí ohrožení života, ale i existenční krizi skrze nemožnost zajistit si obživu.

Judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) k udělování humanitárního azylu je poměrně různorodá. V rozsudku NSS ze dne 19.7.2004 ke sp. zn. 5 Azs 105/2004 lze nalézt obecné konstatování, že ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu („případ hodný zvláštního zřetele“) a správního uvážení (přestavováno slovy „lze udělit humanitární azyl“). Očekávalo se, že správní orgán bude v napadeném rozhodnutí uvádět své úvahy a nikoliv pouze odkazovat na neoficiální výklad neznámého původu, aniž by se jakkoli zabýval konkrétní osobou žalobce. Podle NSS smysl institutu humanitárního azylu spočívá v tom, aby žalovaný měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z možností předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Napadené rozhodnutí by tedy mělo obhájit úvahu správního orgánu o humánnosti neudělení tohoto azylu, což v napadeném rozhodnutí zcela absentovalo. Díky institutu humanitárního azylu měl žalovaný možnost zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody jeho udělování, např. jeho udělování osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným, nebo osobám, které se dostaly do bezprostředního nebezpečí ohrožení života ve své zemi za současné nemožnosti obživy tamtéž. Humanitární azyl je „zvláště neurčitým“ právním pojmem, v rozhodování o něm musejí být dodrženy všechny požadavky kladené na správní a konkrétněji azylové rozhodování.

Podle žalobce žalovaný v tomto bodě nedostatečně zjistil skutkový stav. Žalobce si byl vědom, že důvody humanitárního azylu musí být mimořádné a jeho udělení je v podstatě výjimečné, a přeneseně tak po správním orgánu požadoval, aby takto v předmětném řízení postupoval, což se nestalo; svým postupem žalovaný onu mimořádnost zjistit nemohl a zdá se, že ani nechtěl. Rozhodnutí se tedy nevypořádalo se shora uvedenými fakty, bylo nepřezkoumatelné a nezákonné a mělo by být zrušeno.

Žalovaný dále pochybil a postupoval nepřezkoumatelně v posouzení důvodnosti udělení doplňkové ochrany. Žalobci v zemi původu hrozí zcela reálné nebezpečí, že přijde o život, či minimálně bude pronásledován v souvislosti se svým dluhem vůči krajanům za současné neschopnosti státního aparátu ho před mstou jeho věřitelů ochránit. Žalovaný k situaci ve Vietnamu shromáždil hned několik podkladů, byť bohužel některých zcela neaktuálních, zejména téměř 3 roky starou zprávu Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen **MZV ČR**), která by měla být pro situaci v zemi a možnost vymáhání práva a ochrany oproti ostatním podkladům zásadní, neboť ji vydává státní autorita a je tedy z podkladů, ze kterých žalovaný vycházel, nejrelevantnějším zdrojem.

Žalobce rovněž považoval napadené rozhodnutí za nedostatečně odůvodněné a nepřezkoumatelné, neboť žalovaný v rámci úvah o udělení mezinárodní a doplňkové ochrany zamítl možnost tuto ochranu přiznat de facto s odůvodněním, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení ochrany, neboť mu sice hrozí v domovské zemi nebezpečí, ale státní moc je způsobilá mu poskytnout případnou ochranu, přičemž žalobce se na státní orgány Vietnamu neobrátil. Toto tvrzení žalovaného bylo naprosto nepřezkoumatelné, žalovaný svou úvahu nijak nerozvinul, jednalo se o pouhé konstatování, které zároveň nemělo oporu ve spisu. Žalovaný se naprosto nezabýval otázkou, jakou míru ochrany svým obyvatelům v podobné situaci Vietnam poskytuje. Rovněž neodůvodnil, na základě jakých podkladů považuje Vietnam za zemi schopnou zajistit bezpečí svých obyvatel v situaci, v jaké se nachází žalobce. S ohledem na vše shora uvedené žalobce setrval na návrhu, aby soud napadené rozhodnutí jako nezákonné a nepřezkoumatelné zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

*Napadeným rozhodnutím ze dne 2.1.2018 č.j. OAM-169/LE-LE05-LE24-2017 žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. Žalobce dne 27.11.2017 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR s odůvodněním, že se teď nemůže vrátit do Vietnamu kvůli zadlužení a hrozbě násilí ze strany věřitelů. Dne 1.12.2017 poskytl žalobce údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR a mj. konkrétně sdělil, že je vietnamské národnosti, bez náboženského vyznání a nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné strany ani organizace. Pokračoval, že je ženatý a má jednoho nezletilého syna. Popsal, že letěl z Hanoje do Soulu a dále ze Soulu do Prahy a měl vietnamský cestovní pas a vízum za účelem podnikání v ČR. Vízum mu vydal český zastupitelský úřad v Hanoji. Na území ČR vstoupil někdy v listopadu 2008. Prohlásil, že před svým příjezdem do ČR v roce 2008 v jiném státě Evropské unie (dále jen **EU**) nepobýval, pouze od dubna do září v roce 2009 nebo 2010 pobýval v Polsku, kde byl u staršího bratra, o kterého tam pečoval po autonehodě. Víza ani povolení k pobytu v jiných státech udělena nemá, měl je pouze v ČR. Podle vlastních slov o udělení mezinárodní ochrany nikdy nikde dosud nežádal. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je zdravý, neužívá žádné léky a nemá ani žádné zvláštní potřeby nebo omezení. Za důvod své žádosti označil to, že si před cestou do ČR půjčil ve Vietnamu od známých peníze na pořízení cestovních dokladů a letenek, bylo to něco přes 15 tisíc amerických dolarů. Pokračoval, že dodnes to nebyl schopen splatit. Podle svých slov se bojí, že pokud se vrátí do Vietnamu, za ty dluhy by jej klidně zabili. Jak dále sdělil, musí ty peníze vydělat a splatit, a to půjde pouze tady. Doplnil, že až peníze splatí, chce se do Vietnamu vrátit.*

V rámci pohovoru dne 15.12.2017 žalobce mj. dodal následující skutečnosti: Při odjezdu z vlasti, při hraniční kontrole apod. žalobce neměl žádné potíže. Z Vietnamu odjel proto, že jejich oblast je chudá a on má hodně sourozenců, proto odešel do ČR podnikat, aby vydělal peníze a polepšil si finančně. Jiný důvod k odjezdu z vlasti neměl. Ve Vietnamu neměl nikdy žádné problémy, ani tam nebyl trestně stíháný. K důvodům žádosti upřesnil, že z půjčených peněz již něco vrátil, ale zatím málo, takže mu zůstal velký dluh. Proto požádal,

aby mu ČR umožnila tady zůstat a vydělat peníze. Více k důvodům svojí žádosti dodat nechtěl a prohlásil, že uvedl všechny důvody, kvůli nimž opustil vlast a požádal o mezinárodní ochranu. Podle svých slov se ve Vietnamu obává toho, že by si tam těžko hledal práci. Bojí se, že by jej lidé, kterým dluží peníze, mohli pronásledovat a ohrožovat, kdyby jim peníze nevrátil. Vysvětlil, že práci by si těžko hledal proto, že by musel být stále na útěku před věřiteli a kvůli tomu by nemohl chodit do práce. Dále připustil, že pokud by pracoval, mohl by splatit dluh a dali by mu pokoj. Jak však vysvětlil, kdyby ve Vietnamu byla práce, nemusel by za účelem výdělků odjet do ČR. Shrnul, že ve Vietnamu není práce, takže by ji těžko hledal, a když nebude mít práci, nebude splácet dluh. Na otázku, zda by mu ve Vietnamu bránilo něco v tom, aby se, pokud se bude cítit ohrožen, obrátil na policii, žalobce odpověděl, že by se na ni mohl obrátit, ale nemá jistotu, že by mu policisté pomohli, protože on si opravdu ty peníze půjčil. Žádné další skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti, žalobce neuvedl. Shrnul však, že ve Vietnamu prostě nebude mít pokoj, pokud nebude splácet dluh a je přesvědčen, že oni by přišli a on by byl stále pod jejich nátlakem i s celou rodinou.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha žalobce o legalizaci pobytu v ČR, aby zde mohl pracovat, vydělávat peníze a splatit dluh, vzniklý při zařizování jeho vycestování ze země, přičemž vycestoval výhradně z ekonomických důvodů. Žalobce se nyní obává nátlaku ze strany svých věřitelů, včetně fyzického násilí či dokonce usmrcení, pokud by svůj dluh dále nesplácel.

Žalovaný při posouzení žalobcovy žádosti vycházel především z jeho výpovědi a vyjádření a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 s.ř. byla dne 15.12.2017 žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobce této možnosti nevyužil, s obsahem podkladů a zpráv o situaci ve Vietnamu se seznámit nechtěl, nechtěl se k nim ani nijak vyjádřit či navrhnout jejich doplnění. Neuvedl ani žádné další skutečnosti nebo nové informace.

Po posouzení výše uvedených tvrzení žalovaný dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce nemá podle svých slov žádné politické přesvědčení a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace. Nesdělil žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že by ve Vietnamu jakýmkoliv způsobem uplatňoval svá politická práva či svobody. Neuvedl ani nic, co by vedlo k závěru, že by byl ve Vietnamu vystaven jakémukoliv jednání podřaditelnému pojmu pronásledování. Naopak výslovně prohlásil, že ve Vietnamu, až na své současné zadlužení, nikdy žádné jiné problémy neměl, a z jeho výpovědi ani nevyplývá, že by nějakou formu pronásledování za uplatňování politických práv a svobod v případě návratu do vlasti očekával.

Žalovaný rovněž neshledal, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Snahu legalizovat si pobyt v ČR, aby zde mohl pracovat a vydělávat peníze na splacení svých dluhů, stejně jako obavu, že by ve vlasti nenašel zaměstnání, protože tam není práce, těmito důvodům rozhodně podřadit nelze. K žalobcem tvrzené hrozbě násilí ze strany věřitelů správní orgán uvedl, že zde rozhodně neshledal žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť žalobce se obává nezákonného jednání ze strany soukromých osob při jejich snaze vymoci si na něm splacení dluhu. Jde tedy o skutečnosti, které nemají žádnou souvislost s důvody azylově relevantními. Dle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu také platí, že původcem pronásledování je zásadně veřejná moc; soukromá osoba pouze za předpokladu, že lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím

způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. V žalobcově případě však nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu, či že by ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně obrátil se žádostí o takovou ochranu. Mezinárodní ochrana přitom může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu je ovšem nutné, aby žadatel využil prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Pokud by se tedy žalobce skutečně cítil ohrožen, může se na příslušné státní orgány obrátit. Žalobce sice vyslovil domněnku, že by mu vietnamské úřady ochranu neposkytly, neuvedl pro ni však žádný relevantní důvod. Správnímu orgánu je naopak ze shromážděných podkladů známo, že ve Vietnamu panuje stav funkčního státu s dobře pracujícími složkami veřejné moci.

Žalovaný v žádném případě nezpochybňoval skutečnost, že ve Vietnamu může docházet k hrubému porušování lidských práv a tamní situace je v mnoha směrech problematická, jak ostatně potvrzovaly i opatřené informační zdroje. Nicméně připomněl, že to samo o sobě ještě neznamená, že by měl být automaticky každému občanu Vietnamu udělen azyl. K tomu odkázal na rozsudek NSS ze dne 21.7.2005 č.j. 3 Azs 303/2004. Žalovaný tudíž shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu.

Vevztahu k možnosti udělení humanitárního azylu (§ 14) se správní orgán zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z žalobcových výpovědí v průběhu správního řízení však nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle tohoto ustanovení. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou a dle jeho vlastních prohlášení nemá žádné zvláštní potřeby, jeho zdravotní stav je dobrý a nevyžaduje tudíž žádnou specializovanou či ve vlasti nedostupnou péči. V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany tudíž žalovaný nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu.

Správní orgán následně posoudil, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany. Žalobce neuvedl a ani správní orgán nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti dle § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu.

Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. K takovému závěru však v žalobcově případě nedospěl. Žalobce jako hlavní důvod svojí žádosti označil obavu z násilí ze strany věřitelů – soukromých osob nacházejících se ve Vietnamu. V této souvislosti správní orgán zopakoval, že soukromá osoba je původcem vážné újmy pouze za předpokladu, že lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před vážnou újmou, přičemž v případě žalobce nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu, či že by ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně obrátil. Pro domněnku, že by mu vietnamské úřady ochranu neposkytly, žalobce neuvedl žádný relevantní důvod. V případě žalobce se tedy nejedná o nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Správní orgán se zabýval i otázkou, zda žalobci může hrozit nějaká újma v souvislosti s jeho pobytem v zahraničí a žádostí o mezinárodní ochranu v ČR. Ani v tomto případě však nedospěl k závěru, že by tomu tak bylo. Podle informace MZV ČR č.j. 98851/2015-LPTP ze dne 26.5.2015 totiž osobám, které pobývaly dlouhodobě v zahraničí nebo žádaly o azyl, po návratu do Vietnamu obecně nehrozí nebezpečí vážné újmy až na výjimku osob negativně vnímaných vietnamským režimem, mezi něž však žalobce nepatří. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve

vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho motivů k odchodu z vlasti a aktuálních informačních pramenů nedospěl správní orgán k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Správní orgán také na základě shromážděných informačních zdrojů a skutečností obecně známých konstatoval, že na území Vietnamu neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Po posouzení informací o zemi původu a skutečností sdělených žalobcem jeho případné vycestování nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Správní orgán tak dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění správního orgánu učiněných v průběhu správního řízení taktéž nevyplynulo, že by v ČR byl udělen azyl nebo doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu ustanovení § 13 a § 14b zákona o azylu, proto žalovaný mezinárodní ochranu podle těchto ustanovení neudělil. V případě žalobce nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě a mezinárodní ochrana tudíž nebyla udělena.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 19.2.2018 popřel oprávněnost žalobních námitek a nesouhlasil s nimi, neboť neprokazují, že by správní orgán porušil ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Podle žalovaného žalobce v žalobě a jejím doplnění nedostál povinnosti vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči žalobci dopustit při vydání napadeného rozhodnutí či rozhodnutím samým. Skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, žalovaný zjistil v rozsahu nezbytném vzhledem ke konkrétním okolnostem žalobcova případu. Vydal rozhodnutí v souladu s veřejným zájmem, aby odpovídalo okolnostem případu, a dbal na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil. Žalobci byla dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Napadené rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné a nezákonné a žalobce byl tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany v souladu s judikaturou NSS nesl břemeno tvrzení; jeho žádost byla posuzována z hlediska skutečností, které sám uvedl jako důvody podání žádosti. Žalobce v průběhu řízení neuvedl relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

Žalovaný dále zopakoval svoji dosavadní argumentaci z napadeného rozhodnutí a setrval na ní. Azylově relevantním důvodem pro udělení humanitárního azylu není žalobcova snaha o legalizaci pobytu v ČR, ani obava z věřitelů či z existenčních problémů a z toho, že by nenašel zaměstnání. Na humanitární azyl nemá žalobce právní nárok ani subjektivní právo, nemůže o něj ani požádat. Z důvodů pro udělení humanitárního azylu jsou v judikatuře NSS vyřazeny kupříkladu ekonomické obtíže, nemožnost splácení dluhu soukromým osobám, obtíže stran obživy či možnosti seberealizace, snaha o legalizaci pobytu na území, lepší přístup a kvalita lékařské péče, neútesné podmínky v zemi původu atd. V žalobcem tvrzené hrozbě násilí ze strany věřitelů žalovaný neshledal žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu a zároveň se řádně a úplně zabýval hodnocením možnosti udělení doplňkové ochrany žalobci. Závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Ze zaslaného správního spisu vedeného žalovaným v této věci vyplývá, že dle protokolu o předání žalobce převzal napadené rozhodnutí ze dne 2.1.2018 do vlastních rukou dne 3.1.2018; napadené rozhodnutí tudíž nabylo právní moci téhož dne. Dále soud ověřil, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 2.1.2018 i vyjádření žalovaného ze dne 19.2.2018 odpovídají obsahu spisu.

Dne 22.3.2018 bylo samosoudkyní z příslušné databáze Ministerstva vnitra zjištěno, že žalobce byl dne 17.3.2018 přemístěn ze Zařízení pro zajištění cizinců Balková do Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *s.ř.s.*) soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen *správní orgán*). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Dle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Podle § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí.

Ustanovení § 12 zákona o azylu stanoví, že azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Ustanovení § 14a stanoví: (1) *Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

(2) *Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje*

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání, neboť žalovaný i žalobce s takovým způsobem projednání věci souhlasili.

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí z důvodů v ní uvedených. Zdejší soud po přezkoumání obsahu rozhodnutí žalovaného a správního spisu dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné, jak je patrné z argumentace níže.

Žalobcovy námitky se v první řadě vztahovaly k možnosti udělení humanitárního azylu s přihlédnutím k jeho individuální situaci. Zákonodárce zakotvením humanitárního azylu do českého právního řádu pamatoval na situace, které sice nelze podřadit pod žádné jiné ustanovení upravující důvody udělení azylu (srov. znění § 14 zákona o azylu, odkazující na § 12 téhož právního předpisu), avšak jsou natolik závažné, že neudělit žadateli azyl by bylo nehumánní. O povaze institutu humanitárního azylu již bylo NSS mnohokrát rozhodováno a existuje bohatá judikatura v této oblasti. Lze vycházet např. z rozsudku NSS ze dne 24.11.2005 č.j. 6 Azs 304/2004-43, který k podstatě humanitárního azylu uvedl: *„Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatelky je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.“* (srov. také obdobný rozsudek NSS ze dne 19.7.2004 č.j. 5 Azs 105/2004-72).

Soud zjistil, že v rámci správního řízení měl žalobce možnost uvést důvody pro udělení mezinárodní ochrany v rámci písemného odůvodnění své žádosti dne 27.11.2017, při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 1.12.2017 a při pohovoru dne 15.12.2017. Měl rovněž možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, které žalovaný ve věci obstaral, a navrhnout jejich doplnění, jak vyplývá z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ze dne 15.12.2017, jenž je součástí správního spisu. Žalovaný v průběhu řízení umožnil žalobci uplatnit veškerá jeho procesní práva a uvést veškeré důvody, které jej k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vedly, aby byl zjištěn stav věci, o němž nepanují důvodné pochybnosti. Všechny zjištěné skutečnosti pak žalovanému posloužily jako východiska rozhodnutí, což je patrné z jejich rekapitulace v úvodních pasážích napadeného rozhodnutí. Úsudek správního orgánu byl také logicky soudržný, neboť žalovaný nejprve shrnul tvrzení žalobce, poté je porovnal se situací v zemi původu a na tomto základě učinil závěr o nemožnosti udělení humanitárního azylu, stejně jako o nemožnosti udělení jakékoli jiné formy mezinárodní ochrany.

Žalobce uváděl pro řízení před soudem jako důvody, pro které mu měl být udělen humanitární azyl, své existenční, resp. ekonomické problémy a hrozbu pronásledování. O předpokládaných obtížích při hledání obživy v domovském státě a o strachu z věřitelů hovořil již ve správním řízení. Bylo plně v kompetenci žalovaného, aby v rámci své správní úvahy zhodnotil důvody žádosti, které žalobce uváděl v průběhu správního řízení. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně v části vztahující se k udělení humanitárního azylu uvedl, že se zabýval žalobcovou rodinnou, sociální i ekonomickou situací, a uzavřel, že z výpovědi žalobce v průběhu správního řízení (v *úvodu odůvodnění řádně specifikované*) nevyplýval žádný důvod podřaditelný pod § 14 zákona o azylu. Procesní postup, který žalovaného k této úvaze vedl, byl v souladu s právními předpisy, proto soud nemohl než konstatovat, že žalovaný nejednal ani v rozporu se zákazem libovůle (srov. rozsudek NSS ze dne 20.12.2005 č.j. 2 Azs 36/2005-48). Navíc již existuje konzistentní judikatura správních soudů včetně NSS, podle níž ekonomické důvody zásadně nepředstavují důvody azylově relevantní ve vztahu k jakékoli formě mezinárodní ochrany (viz rozsudek NSS ze dne 30.11.2005 č.j. 2 Azs 222/2005-61 nebo ze dne 27.8.2003 č.j. 5 Azs 3/2003-54). Ani obava

z věřitelů není soudy považována za okolnost hodnou zvláštního zřetele (srov. rozsudek NSS ze dne 15.12.2003 č.j. 4 Azs 31/2003-64 nebo usnesení NSS ze dne 24.8.2017 č.j. 1 Azs 144/2017-36).

Ve vztahu k důvodnosti udělení doplňkové ochrany žalobci z důvodu hrozícího pronásledování ze strany věřitelů musel soud přisvědčit žalovanému, že aby mohla být žalobci udělena, musel by nejprve bezúspěšně využít prostředků ochrany dostupných v domovském státě. Subsidiarita mezinárodní ochrany ve formě azylu i doplňkové ochrany a nezbytnost splnění podmínky, že hrozba vážné újmy ze strany soukromé osoby je relevantní jen v případě neschopnosti nebo neochoty státu poskytnout před takovou hrozcí újmou účinnou ochranu, vyplývá z evropského azylového práva (čl. 6-8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany) a promítá se i v tuzemské právní úpravě (srov. § 2 odst. 6 zákona o azylu). Žalobci se nepodařilo relevantním způsobem vyvrátit skutečnost, že ochrana poskytnutá v zemi původu by byla účinná. Ani v žalobě neoznačil jakékoli důkazy na podporu svého přesvědčení, že by jej vietnamský státní aparát nebyl s to ochránit. Sám v řízení před správním orgánem uvedl, že by se na policii obrátit mohl, jen nevěděl, zda by mu pomohli, když si peníze od věřitelů skutečně půjčil. Podklady, které žalovaný shromáždil o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, pocházely z různých zdrojů na národní i nadnárodní, vládní i nevládní úrovni (*Ministerstvo zahraničních věcí Spojených států amerických, MZV ČR, Human Rights Watch, Mezinárodní organizace pro migraci, Amnesty International*), byly z období květen 2015 – únor 2017 a vzájemně se mozaikovitě doplňovaly, přičemž NSS judikoval, že „autor“ jednotlivých informací o situaci v zemi původu není jediným měřítkem jejich relevance (srov. rozsudek NSS ze dne 4.2.2009 č.j. 1 Azs 105/2008-81, bod 16 a násl.). Případnou neaktuálnost použitých zdrojů žalobce prostřednictvím svého zástupce nijak nekonkretizoval. Způsob, jakým se žalovaný s otázkou dostupnosti ochrany ve Vietnamu vypořádal, byl sice poněkud stručný, nicméně soud jej neshledal nepřezkoumatelným vzhledem k faktu, že žalobcova tvrzení v rámci správního řízení byla v této otázce rovněž velmi omezená.

Soud ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že žalovaný postupoval při vydání napadeného rozhodnutí v souladu se zákonem a řádně zjistil skutkový stav věci, z odůvodnění napadeného rozhodnutí byla zřejmá východiska správního orgánu a byly seznatelné úvahy, které žalovaného vedly k učiněným závěrům. Ačkoliv situace žalobce bude zajisté nelehká, žalovaný danou věc posoudil v rámci podkladů, které byly součástí spisu, a především ve světle konkrétních žalobcových tvrzení ohledně skutečností, jež žalobce považoval za důležité pro posouzení své žádosti o mezinárodní ochranu v ČR.

S ohledem na shora uvedené, kdy soud žalobu neshledal důvodnou, rozhodl podle § 78 odst. 7 s.ř.s. a žalobu zamítl (*výrok I.*).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, jak je uvedeno ve *výroku II. rozsudku*. Žalobce ve věci samé úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a úspěšný žalovaný nepožadoval náhradu nákladů řízení.

Součástí žaloby byl návrh žalobce na ustanovení právního zástupce. Protože byl *usnesením ze dne 19.1.2018 č.j. 60 Az 2/2018-15* žalobci zástupcem ustanoven advokát Mgr. Dalibor Lípa a podle § 35 odst. 9 s.ř.s. v takovém případě platí hotové výdaje zástupce a

odměnu za zastupování advokátem stát, rozhodl soud, jak je uvedeno ve *výroku III. tohoto rozsudku*. Soud uvedenému ustanovenému zástupci přiznal odměnu za zastupování, která sestává z následujících položek: 1) odměna za dva úkony právní služby v plné výši, kterými se rozumí první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění žaloby datované 5.2.2018, tj. podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., *o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)*, ve znění pozdějších předpisů celkem 6.200,- Kč; 2) náhrada hotových výdajů v souvislosti s těmito úkony právní služby, tj. podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu 300,- Kč/úkon, celkem 600,- Kč; 3) náhrada cestovních výdajů podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu za cestu osobním vozidlem Ford Focus, reg. zn. ..., z Karlových Varů do Balkové a zpět za účelem porady s klientem dne 5.2.2018 – základní náhrada za použití vozidla podle § 157 odst. 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., *zákoník práce*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *zákoník práce*) činí 336,- Kč (tj. 84 km x 4 Kč/km) a náhrada výdajů za spotřebované pohonné hmoty podle § 158 odst. 3 zákoníku práce a § 4 písm. a) vyhlášky č. 463/2017 Sb. činí 172,- Kč (tj. 6,7 l/100km x 30,50 Kč/l x 0,84), celkem tedy 508,- Kč; 4) náhrada za promeškaný čas strávený cestou z Karlových Varů do Balkové a zpět podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu v délce tří půlhodin činí 300,- Kč; 5) doložená úhrada tlumočnickovi jazyka vietnamského ve smyslu § 13 odst. 1 advokátního tarifu ve výši 1.607,- Kč. Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí **9.215,- Kč**. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu zdejšího soudu ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 23. března 2018

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně